Sfinţii prooroci Elisei (14 iunie) şi Amos (15 iunie)

Sfântul proroc Elisei a fost de neam evreu, fiind fiul lui Şafat, din cetatea Abel-Mehola, dinspre Iordan, şi a trăit cu opt sute de ani înainte de naşterea Mântuitorului Iisus Hristos. A primit darul prorocirii şi a fost ucenicul marelui profet Ilie Tesviteanul.

Materiale despre Sfântul prooroc Elisei:

https://archive.org/details/@steaemy?query=Elisei

https://independent.academia.edu/emystea/Sf-prooroci

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=Elisei

***

Sfântul prooroc Amos, pomenit în calendarul creștin ortodox la 15 iunie, este unul din proorocii mici ai Vechiului Testament. Originar din Tecoa, era păstor și cultiva sicomori. Profețiile sale au fost spuse între anii 780-740 î.d. Hr. Sfântul prooroc Amos vorbea împotriva neamurilor, care au săvârșit multe nedreptăți și fărădelegi, și împotriva poporului israelit, ce s-a îndepărtat de Dumnezeul viu și adevărat, nesocotind legile lui.

Materiale despre Sfântul prooroc Amos:

https://archive.org/details/@steaemy?query=Amos

https://independent.academia.edu/emystea/Sf-prooroci

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=Amos

&&&

Canon de rugăciune către Sfântul prooroc Elisei

Troparul Sfântului prooroc Elisei, glasul al 4-lea: Cel ce a fost înger în trup, temeiul proorocilor, al doilea Înaintemergător al venirii lui Hristos, Ilie mărit, care a

trimis de sus lui Elisei dar, bolile goneşte şi pe cei leproşi curăţeşte. Pentru aceasta şi celor ce-l cinstesc pe el, le izvorăşte tămăduiri.

Cântarea 1

Irmos: Să cântăm Domnului, celui ce a povăţuit pe poporul Său prin Marea Roşie, cântare de biruinţă, că S-a prea slăvit.

Stih: ***Sfinte proorocule Elisei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Bucură-te, proorocule Elisei care te-ai arătat întocmai cu îngerii, vieţuind în trup ca fiind fără de trup.

Stih: ***Sfinte proorocule Elisei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Păzindu-ţi, proorocule, ochiul sufletului cel fără materie, cu raza Duhului, te-ai învrednicit a vedea cele viitoare.

Stih: ***Sfinte proorocule Elisei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cere de la Dumnezeu, Elisei, vindecare pentru cei ce bolesc şi curăţire de greşeli, pentru cei ce curat te laudă.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Să cântăm Domnului, celui ce bine a voit să Se întrupeze fără de sămânţă din Fecioară, spre scăparea şi izbăvirea noastră.

Cântarea a 3-a

Irmos: Tu eşti Întărirea celor ce aleargă la Tine, Doamne, Tu eşti Lumina celor întunecaţi şi pe Tine Te laudă duhul meu.

Stih: ***Sfinte proorocule Elisei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Dumnezeiescul Ilie lămurit fiind proorocit cu grai, te-a uns pe tine prooroc, de Dumnezeu insuflate, mărite Elisei.

Stih: ***Sfinte proorocule Elisei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Darul Sfântului Duh cel îndestulat ţi-a aflat odihnă şi s-a sălăşluit întru tine, Sfinte Elisei, pururea pomenite.

Stih: ***Sfinte proorocule Elisei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Aflându-te pe tine Stăpânul, că ţi-ai ogorât brazda sufletului cu ostenelile, a semănat întru tine harul cel proorocesc, Sfinte Elisei.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Pe tine te avem toţi creştinii scăpare şi zid al nostru şi pe tine te prea slăvim fără tăcere, Ceea ce eşti nenuntită.

Cântarea a 4-a

Irmos: Auzit-am, Doamne, taina iconomiei Tale, înţeles-am lucrurile Tale şi am prea slăvit Dumnezeirea Ta.

Stih: ***Sfinte proorocule Elisei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Duhul cel Preasfânt te-a arătat pe tine tăietor de toată rădăcina a toată răutatea şi săditor de toată bunătatea, Elisei prea fericite.

Stih: ***Sfinte proorocule Elisei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cel ce cunoaşte mai dinainte cele viitoare şi cheamă cele ce n-au fost ca şi cum ar fi, cunoscându-te mai dinainte vrednic, te-a rânduit pe tine mai dinainte, proorocule Elisei.

Stih: ***Sfinte proorocule Elisei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Adunarea virtuţilor urma vieţii tale, proorocule. Pentru aceea prăznuiesc acum popoarele şi mulţimile întru pomenirea ta.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Preacurată Fecioară roagă pe Dumnezeu, pe carele L-ai născut, ca să dăruiască celor ce te laudă pe tine iertare de greşeli.

Cântarea a 5-a

Irmos: Luminează-ne pe noi, Doamne, cu poruncile Tale şi cu braţul Tău cel înalt, pacea Ta dă-o nouă, Iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfinte proorocule Elisei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cine va povesti virtuţile tale cele din fapte? Şi suişurile Duhului cine va putea să le vestească, proorocule al lui Dumnezeu?

Stih: ***Sfinte proorocule Elisei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Aflând adâncimea darurilor lui Dumnezeu, Elisei, ai izvorât proorocii dumnezeieşti şi tămăduiri sufletului şi trupului pentru cei ce se apropie de tine.

Stih: ***Sfinte proorocule Elisei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Mormântul nu a acoperit acum isprăvile virtuţilor tale, proorocule Elisei, ci toţi le vestesc, lăudându-le.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Roagă pururea pe Fiul tău şi Dumnezeul nostru, prea curată Marie, cea neispitită de nuntă, ca să trimită credincioşilor mare milă.

Cântarea a 6-a

Irmos: Curăţeşte-mă, Mântuitorule, că multe sunt fărădelegile mele şi Te rog ridică-mă din adâncul răutăţilor. Căci către Tine am strigat şi mă auzi, Dumnezeul mântuirii mele.

Stih: ***Sfinte proorocule Elisei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Mintea ta este curată, cuvântul tău prea limpede, că din izvorul cel curat şuvoaie de ape netulburate izvorăsc, ca să arate cele ascunse ale tale, fericite proorocule.

Stih: ***Sfinte proorocule Elisei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Suferit-ai, prea lăudate, nedespărţindu-te de învăţătorul tău şi văzându-l făcând călătorie străină, te-ai înălţat cu dragoste, făcându-te înălţat împreună cu dânsul, fericite Elisei.

Stih: ***Sfinte proorocule Elisei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Văzând, proorocul Elisei, pe învăţătorul tău că se ridică de la pământ în carul cu cei patru cai de foc ai virtuţilor, te-ai uimit, dar ai primit moştenire cojocul împreună cu darurile.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Cu rugăciunile tale, prea curată Născătoare de Dumnezeu, dă să ne mântuim de cumplitele greşeli şi să dobândim dumnezeiasca strălucire, a Fiului şi Dumnezeului, Cel ce S-a întrupat din tine în chip de netâlcuit, prea curată.

Condac, glasul al 8-lea:

Podobie: Apărătoarei Doamnă, mulţumiri pentru biruinţă, izbăvindu-ne din nevoi aducem ţie, Născătoare de Dumnezeu, noi robii tăi. Ci ca ceea ce ai stăpânire nebiruită, slobozeşte-ne pe noi dintru toate nevoile, ca să strigăm ţie: Bucură-te Mireasă, pururea Fecioară!

Îndoit har luând de la Duhul, prooroc minunat te-ai arătat tuturor marginilor, pe cei ce te laudă pe tine izbăvindu-i din primejdii şi dăruind harul minunilor tale celor ce aleargă la tine cu credinţă şi strigă: Bucură-te, proorocule minunate.

Cântarea a 7-a

Irmos: Tinerii evreieşti au călcat în cuptor văpaia cu îndrăzneală şi focul în rouă l-au schimbat, strigând: Bine eşti cuvântat, Doamne Dumnezeule în veci.

Stih: ***Sfinte proorocule Elisei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Luat-ai, fericite Elisei, de la învăţătorul tău daruri îndoite întru Duh Sfânt şi întru dânsul fiind purtat de Dumnezeu, strigai: Bine eşti cuvântat, Doamne Dumnezeule în veci.

Stih: ***Sfinte proorocule Elisei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Toată viaţa şi harul cel îndestulat al învăţătorului tău ai câştigat, arătându-te odor fecioriei şi cântând: Bine eşti cuvântat, Doamne Dumnezeule în veci.

Stih: ***Sfinte proorocule Elisei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Trecut-ai apa Iordanului, pe care o ai lovit, aducându-ţi aminte de învăţătorul tău şi o ai trecut cu urme neudate, strigând: Bine eşti cuvântat, Doamne Dumnezeule în veci.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Bucură-te, Fecioară, prea curată, că ai născut lumii pe Dumnezeu cu trup, care izbăveşti din rătăcire pe cei ce cu credinţă te prea slăvesc pe tine cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, Stăpână prea curată.

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe Domnul, cel ce S-a prea slăvit în muntele cel sfânt şi în rug prin foc a arătat lui Moise taina naşterii pururea Fecioarei, lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte proorocule Elisei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Fost-ai sare dumnezeiască întru Duhul Sfânt, purtătorule de Dumnezeu Elisei şi cu sare ai vindecat apele cele sterpe, strigând: pe Domnul lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte proorocule Elisei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Oprind răutatea cea fără viclenie a copiilor celor tineri, i-ai dat pe dânşii mâncare la fiarele mâncătoare de sânge, Elisei proorocule, strigând: pe Domnul lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte proorocule Elisei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Spălându-se Neeman în Iordan şi curăţindu-se de lepră prin Elisei, însemna dumnezeiasca curăţire a Botezului, strigând: pe Domnul lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Pe Domnul cel ce este în sânurile Tatălui celui Necuprins de minte şi în chip de negrăit S-a arătat la toţi în braţele Maicii celei neispitite de nuntă, lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărturisim pe tine Fecioară curată, noi cei mântuiţi prin tine, cu Cetele cele fără de trup slăvindu-te pe tine.

Stih: ***Sfinte proorocule Elisei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Milostivindu-te către somaniteanca ce striga şi se tânguia, i-ai înviat copilul, pierzând moartea în urma dezlegării stârpirii, fericite.

Stih: ***Sfinte proorocule Elisei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Prin viaţa ta cea îmbunătăţită, cu cuvântul adevărului se îndrepta viaţa şi cuvântul se întărea cu Duhul, mărite proorocule.

Stih: ***Sfinte proorocule Elisei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Odihnindu-te acum, fericite Elisei, întru săvârşire, roagă-te, prea fericite, să ne învrednicim noi de mântuirea sufletelor noastre.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Fecioară prea curată, cu cuviinţă dumnezeiască ai născut pe Cuvântul Întrupat şi ai rămas Fecioară. Drept aceea cu glasuri netăcute şi cu credinţă neîndoită, strigăm ţie: Stăpână, Bucură-te.

Sedelna, glasul 1. **Podobie:** Mormântul Tău, Mântuitorule, ostaşii străjuindu-l, morţi s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mărim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeul nostru.

Cu dumnezeiască mai-înainte vedere, te-a tras pe tine marele Ilie ucenic, înţelepte Elisei, arătându-te prooroc luminat de Duhul. Pentru aceasta astăzi prăznuim prea sfântă pomenirea, ta, cu cuget de dreaptă credinţă cinstindu-te pe tine, împreună cu dânsul, mărite.

Sedelna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 4-lea. **Podobie:** Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

Întinzându-ţi mâinile cele prea curate, Fecioară Maică, acoperă pe cei ce nădăjduiesc la tine şi strigă către Fiul tău: Hristoase, dăruieşte tuturor mila Ta.

Sedelna Sfintei Cruci şi a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 4-lea. **Podobie:** Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

Mieluşeaua, dacă a văzut spânzurat pe Cruce pe cel pe care L-a născut în chip de negrăit, cu tânguire a strigat: Preadulce Fiule, cum pătimeşti cu trupul voind, cel ce eşti fără de moarte?

***

Sfântul prooroc Elisei era de neam din cetatea Avelmeula şi fiul lui Safat, care se trăgea din seminţia lui Ruvim. El, de la naştere s-a arătat mare făcător de minuni; pentru că la naşterea lui era o juncă de aur în Siloam, căreia israelitenii, care se întorseseră spre închinarea de idoli, îi aduceau jertfele lor şi i se închinau ca unui Dumnezeu; acea viţeluşă fiind fără de suflet, în ceasul naşterii lui Elisei a mugit aşa de tare, încât s-a auzit până la Ierusalim glasul ei.

De acest lucru minunându-se toţi foarte mult, un preot oarecare, fiind plin de Duhul Sfânt, a zis: *"Astăzi s-a născut un mare prooroc al lui Dumnezeu, care va strica pe idolii cei ciopliţi şi va sfărâma pe cei puternici".*

După ce Elisei s-a făcut bărbat desăvârşit, îşi petrecea viaţa sa în curăţia fecioriei, pentru a fi mai plăcut lui Dumnezeu. El a fost chemat la proorocie în acest fel: ***Elisei ara pământul cu douăsprezece perechi de boi, iar Sfântul prooroc Ilie era la Horeb, vorbind cu Dumnezeu. Şi i-a poruncit lui Ilie să se ducă şi să facă prooroc în locul său pe Elisei. Sfântul Ilie, ducându-se, a găsit pe Elisei arând, şi, punând cojocul său pe dânsul, i-a spus voia Domnului, adică să fie prooroc în locul său. Deci, i-a poruncit să meargă după dânsul; şi Elisei, lăsând îndată toate, a urmat cu osârdie Sfântului Ilie, proorocul lui Dumnezeu; dar l-a rugat să-i dea voie să se ducă acasă, ca să se binecuvânteze de tatăl şi de maica sa. Şi Ilie i-a dat voie să se ducă. El, ducându-se, a luat o pereche de boi cu care ara singur şi, înjunghiindu-i, a tăiat şi plugul de lemn şi făcând foc cu el, a fript carnea şi a pus-o înaintea oamenilor şi a prietenilor care s-au întâmplat acolo şi, ospătându-i, a luat binecuvântare de la tatăl său şi de la mama sa; apoi a alergat în urma lui Ilie şi-i slujea, învăţând de la dânsul vederea multor taine ale lui Dumnezeu.***

Astfel s-a făcut prooroc cu darul lui Dumnezeu nu mai puţin decât Sfântul Ilie, povăţuitorul şi învăţătorul său.

Când Dumnezeu a voit să ia pe robul Său Ilie în nor de foc cu căruţa sa spre cer şi să-l mute în Rai, Ilie a zis lui Elisei să-i spună ce dar voieşte să ceară de la Dumnezeu, pe care să-l mijlocească Sfântul Ilie cu rugăciunea sa. "Cere, a zis el, ce vrei să-ţi fac, mai înainte până ce nu voi pleca de la tine. "

Elisei nu a cerut oarecare lucruri vremelnice, pământeşti, că nu-i trebuia nimic pe pământ, căci lăsase toate pentru Dumnezeu; ci, fiind sărac cu duhul şi cu lucrul, n-a cerut nici sănătate trupului, nici lungime de zile, pentru că nu dorea petrecere lungă în această viaţă vremelnică; ci, aşteptând să moştenească viaţa cea veşnică, a cerut îndoit darul Sfântului Duh, care era în Sfântul Ilie: ***"Să fie, zicea el, Duhul cel din tine îndoit în mine"***, adică darul proorociei şi al facerii de minuni. Pe oamenii cei rătăciţi de la Dumnezeu şi duşi în urma idolului Baal să-i înveţe cu cuvântul proorocesc, iar cu facerea de minuni să întărească cele grăite şi să-i întoarcă iarăşi la Dumnezeul cel adevărat.

Deci el şi-a câştigat cererea, pentru că Ilie a grăit către dânsul: ***Dacă mă vei vedea când voi pleca de la tine, ţi se va împlini dorinţa.*** Pe când mergeau şi vorbeau, s-a văzut o căruţă cu cai de foc. Acea căruţă s-a aşezat între amândoi şi a luat pe Ilie cu vifor spre cer.

Elisei, văzându-l că se depărtează de la el, a strigat: ***"Părinte, părinte, carul şi caii lui Israil!"*** Dar Elisei n-a mai văzut căruţa aceea de foc care luase pe Sfântul Ilie, că se dusese în înălţime, departe de la ochii lui; apoi a început a plânge după dânsul, ca după părintele său, rupându-şi hainele. Şi din înălţime a căzut de la Sfântul Ilie cojocul, care se lăsase lângă dânsul; iar el l-a luat spre mângâierea necazului său şi spre semnul darului cel îndoit câştigat de la Ilie şi ţinea la el ca la o vistierie scumpă sau ca la o cinstită porfiră împărătească. ***Prin acel cojoc, ca şi Ilie mai înainte, a făcut această minune: Elisei, voind să treacă râul Iordan, a lovit apa cu cojocul şi s-a despărţit în două şi a trecut ca pe uscat!***

Văzând aceasta fiii proorocilor, care petreceau în Ierihon, au zis unul către altul: *Iată duhul lui Ilie se odihneşte în Elisei.* Apoi, venind, i s-au închinat lui.

***

Sfântul Elisei s-a dus la Ierihon, voind să petreacă acolo câtăva vreme; şi oamenii cetăţii au zis către dânsul: Stăpâne, viaţa cetăţii noastre este bună, precum o vezi; însă apele sunt rele, de aceea şi pământul este neroditor.

Sfântul Elisei a zis către dânşii: ***Aduceţi-mi un vas nou de apă şi turnaţi sare într-însul.*** Făcând oamenii aceasta, el a luat vasul, s-a dus la izvoarele apelor, a turnat

sarea acolo şi a zis: ***Aşa grăieşte Domnul: Tămăduit-am apele acestea şi de acum nu va mai fi într-însele moarte şi nerodire.*** Şi s-au tămăduit apele Ierihonului după cuvântul lui Elisei.

***

După aceasta Sfântul Elisei s-a dus de la Ierihon în cetatea Betil, ai cărei locuitori se lepădaseră de Dumnezeu şi se închinau idolilor.

Dacă s-au apropiat de cetate, copiii cei mici care ieşiseră din cetate să se joace, văzând că vine sfântul prooroc, care era pleşuv la cap, au început a-l batjocori, zicând: Hai, pleşuvule, hai!

Sfântul, trecând de dânşii, s-a uitat înapoi şi, văzându-i că alergau în urma lui şi strigau aceeaşi batjocură, i-a blestemat în numele Domnului. Atunci au ieşit din dumbravă două ursoaice şi au sfâşiat patruzeci şi doi dintr-înşii, iar ceilalţi abia au scăpat fugind în cetate. Proorocul lui Dumnezeu a adus asupra acelor copii această pedeapsă cu dreaptă judecată, pe de o parte pedepsind şi tăind batjocora lor, ca nu venind în vârstă bărbătească să fie mai răi cu obiceiul; iar pe de alta, făcându-le răsplătire părinţilor lor pentru închinarea de idoli. Deci îi învăţa, ca să-şi crească copiii cu pedepsire, să ştie să se teamă de Dumnezeu şi să cinstească cu cucernicie pe slujitorii Lui.

De aici, sfântul s-a dus la muntele Carmelului şi de acolo s-a întors în Samaria.

***

În vremea aceea s-au ridicat israelitenii cu război împotriva moabitenilor, pentru o pricină ca aceasta: împăratul moabitenilor, al cărui pământ era foarte bogat şi avea cirezi de dobitoace, dădea dajdie împăratului lui Israil, în toţi anii, o sută de mii de miei şi tot atâţia berbeci cu lâna lor. Murind Ahav, împăratul lui Israil, Mosa, împăratul moabitenilor, s-a depărtat de Israil şi a încetat a mai da dajdia obişnuită.

Atunci Ioram, fiul lui Ahav, cel ce împărăţea peste Israil în Samaria, şi care ţinea de păgânătatea tatălui său, a adunat puterea oştilor sale, chemând în ajutor şi pe plăcutul lui Dumnezeu, Iosafat împăratul Iudeii din Ierusalim, luând asemenea şi pe împăratul Edomului. După rânduiala lui Dumnezeu, era în rândul ostaşilor şi Sfântul prooroc Elisei. Mergând la cei trei împăraţi şapte zile cu oştile lor, nu aveau apă pentru ei şi pentru dobitoacele lor şi toţi sufereau de sete. Ioram, împăratul lui Israil, a zis cu suspine: "Ne-a adunat pe noi Domnul, trei împăraţi, ca să ne dea în mâinile lui Moab".

Dar împăratul Iudeii, Iosafat, a zis: "Nu este între ostaşi vreun prooroc al Domnului, ca prin el să ne mântuim?"

O slugă a împăratului lui Israil a răspuns: "Este Elisei, fiul lui Safat, care a fost sluga proorocului Ilie şi care turna apă pe mâinile lui".

Iar împăratul Iosafat a grăit către Elisei: "Într-acel bărbat este Cuvântul Domnului".
Deci, aceşti trei împăraţi au mers la Sfântul Elisei şi l-au rugat să se roage Domnului, doar i se va descoperi despre ei.

Sfântul Elisei a zis către împăratul Ioram: ***"Mergi la proorocii lui Ahav, tatăl tău şi al mamei tale, Isabela, şi îi întreabă, să-ţi spună de cele ce vă vor fi vouă".***

Iar Ioram a zis cu smerenie către ei: "Pentru aceasta ne-a adunat pe noi Domnul ca să ne dea în mâinile lui Moab?"

Elisei i-a zis lui: "Viu este Domnul puterilor, Căruia îi stau înainte, că de n-aş fi cinstit pe împăratul Iosafat, plăcutul lui Dumnezeu, n-aş fi ţinut seama de tine şi nici n-aş fi căutat spre tine, care eşti închinător de idoli. Dar să aduceţi la mine un cântăreţ".

Atunci ei au adus un cântăreţ, anume Levit, care ştia a cânta bine psalmii lui David.

Cântând Levit cântările psalmilor, s-a făcut mâna Domnului, adică Duhul Sfânt peste Elisei, şi a zis: ***"Săpaţi acum pâraie şi gropi adânci, că aşa zice Domnul: "Nu veţi vedea nici vânt, nici ploaie, iar râurile şi gropile se vor umple de apă şi veţi bea voi, oamenii şi dobitoacele voastre! Pe Moab îl va da Domnul în mâinile voastre şi veţi birui puterea lui; veţi strica toate cetăţile cele tari, veţi tăia toţi pomii cei roditori, veţi astupa şi veţi pustii tot pământul moabitenilor".***

Aceste cuvinte proorocești s-au împlinit toate, întocmai; fiindcă a doua zi, în vremea jertfei pe care Iosafat, dreptcredinciosul împărat al Ierusalimului, în toate dimineţile o aducea lui Dumnezeu prin mâinile preoţilor. Deci, toate popoarele au văzut că prin porunca lui Dumnezeu curgea apă pe calea Edomului, care a curs mai întâi în ceata lui Iosafat, apoi în celelalte, încât se umplură de apă toate gropile, pâraiele şi văile, umplându-se tot ţinutul acela de apă. Deci, bând toţi şi răcorindu-se, au mers asupra lui Moab; şi au lovit oştile lui cu mare rană, robind şi pustiind

tot pământul acela - după cuvântul proorocului lui Dumnezeu - şi s-au întors cu veselie la locurile lor.

***

După aceasta, o văduvă, care fusese soţia unuia din fiii proorocilor, a strigat către Elisei: "Robul tău şi bărbatul meu pe care tu îl ştii bine, a murit. El a fost rob şi temător de Domnul; dar acum vine un datornic la care bărbatul meu a fost împrumutat, şi nimic nu poate să ia de la mine, fiind săracă; deci, acela voieşte să ia în robie pe cei doi fii ai mei, pe care, în mângâierea văduviei mele, îi am ca pe luminile ochilor". Astfel striga acea femeie către proorocul lui Dumnezeu. Unii zic că femeia aceea a fost soţia proorocului Avdie, care a fost rânduitor al casei lui Ahav şi care a ascuns o sută de prooroci ai lui Dumnezeu dinaintea sabiei împărătesei Isabela, hrănindu-i la vreme de foamete şi cheltuind cu ei toată averea sa. Acela a fost nevoit să se împrumute; dar, murind, a lăsat femeia şi copiii în grija lui Dumnezeu, poruncindu-le să aibă nădejde către Domnul.

Sfântul prooroc Elisei, având milă de dânsa şi de fiii săi, i-a zis: ***"Femeie, ce voieşti să-ţi fac? Spune-mi ce ai în casa ta?"***

Iar ea i-a zis: "În casa mea nu este nimic, decât numai puţin untdelemn într-un vas".

Şi a zis sfântul către dânsa: ***Du-te acasă şi cere de la vecinii tăi multe vase deşarte şi, închizându-te în casă cu fiii tăi, toarnă din untdelemnul pe care-l ai prin toate vasele şi le vei afla pline.***

Deci, plecând, femeia a făcut aşa. A cerut vase şi, ducându-le în casă, a închis uşa după sine şi a turnat din vasul său în cele împrumutate; iar fiii, apropiindu-se, turnau şi-i dădeau vasele; astfel ca untdelemnul nu lipsea din vasele ei şi curgea ca dintr-un izvor. După ce s-au umplut toate vasele, a zis femeia către fiii ei: Acum nu mai este nici un vas deşert. Alergând femeia cu bucurie, a spus aceasta omului lui Dumnezeu.

Şi a zis către ea Elisei: ***Du-te şi vinde untdelemnul şi plăteşte datoriile celor ce ţi-au împrumutat; iar din untdelemnul rămas să te hrăneşti cu fiii tăi.***

***

Într-o zi, Sfântul prooroc Elisei trecea prin cetatea Soman, şi acolo l-a oprit o femeie cinstită, ca să mănânce pâine în casa ei; deci, acea femeie a ospătat pe omul lui Dumnezeu cu osârdie.

Proorocul Elisei de multe ori umbla prin cetatea aceea, când mergea de la Carmel la Iordan, de la Galgala la Ierihon, sau se întorcea de acolo la Carmel; deci, totdeauna se abătea la casa acelei femei să mănânce pâine; pentru că era dreptcredincioasă şi îmbunătăţită.

Şi a zis acea femeie către bărbatul său: Am cunoscut că acel om al lui Dumnezeu, care trece adeseori prin cetatea aceasta, este sfânt. Deci, să-i facem un foişor mic şi să-i punem un pat, scaun şi fereastră, ca, abătându-se din drum la noi, să-şi aibă odihna sa. Deci, s-a făcut astfel; aşa că Sfântul prooroc, de câte ori i se întâmpla să meargă în cetatea aceea, găzduia acolo.

Într-o vreme, omul lui Dumnezeu, odihnindu-se într-acel foişor ce era făcut pentru dânsul, se gândea în sine cu ce ar putea mulţumi pe acea femeie primitoare de străini; pentru că vedea bunătatea ei cea mare. De aceea a zis către Ghehazi, sluga sa: Cheamă pe sunamiteanca aceasta la mine. Chemând-o pe ea sluga, omul lui Dumnezeu a zis către dânsa: ***"Minunată primire de oaspeţi ne-ai făcut nouă! Deci, cu ce să-ţi răsplătim ţie? Nu ai vreo trebuinţă de ajutor de la împărat, de vreun boier sau voievod?"***

Atunci ea a răspuns: "Eu nu am nici un fel de nevoie; pentru că eu petrec în pace în poporul meu!"

După ce a ieşit de la dânsul femeia, sfântul a zis către Ghehazi: ***"Cu ce să mulţumim pe această femeie pentru facerile ei de bine?"***

Iar Ghehazi a zis către dânsul: "Iată, ei nu au copii, iar bărbatul ei este bătrân; deci, roagă-te lui Dumnezeu pentru dânsa, să-i dea ei un moştenitor".

Atunci, plăcutul lui Dumnezeu a făcut multe rugăciuni pentru dânsa către Dumnezeu şi, primind încredinţarea, a zis către sluga sa: ***Cheamă la mine pe sunamiteanca. Deci, chemând-o pe ea sluga şi intrând iarăşi la omul lui Dumnezeu, acesta a zis către dânsa: Într-această vreme şi în acest ceas vei zămisli un fiu!***

Iar ea, închinându-se, a zis: Mă rog ţie, stăpânul meu, nu mă amăgi pe mine roaba ta!"

Iar sfântul o sfătuia să creadă cuvântul cel nemincinos. După aceea, femeia a zămislit şi, împlinindu-se vremea, a născut un fiu şi îl hrănea pe el.

Pruncul crescând, într-un an, la vremea secerişului a ieşit la tatăl său şi la secerători; şi, zăbovind puţin acolo, a zis către tatăl său: "Mă doare capul!"

Atunci tatăl a zis slugii sale: "Du-l pe el la maică-sa".

Copilul a zăcut pe genunchii maicii sale până la amiază, când a şi murit. Atunci dânsa, luând copilul mort, s-a suit cu el în foişorul proorocului şi l-a pus pe pat, apoi ieşind a închis uşa. Ea chemând pe bărbatul său, nu i-a spus nimic despre moartea fiului lor, ci l-a rugat pe el, zicând: Trimite la mine pe o slugă şi o asină, ca să mă duc la omul lui Dumnezeu în Carmel şi îndată mă voi întoarce.

Bărbatul ei a zis către dânsa: "Pentru ce vrei să te duci la dânsul, că acum nu este lună nouă, nici sâmbăta - pentru că numai în acele zile se aduna poporul la Sfântul Prooroc Elisei, pentru prea mărirea lui Dumnezeu şi pentru învăţătură.

Atunci femeia a zis: Măcar că nu este nici sâmbăta, nici lună nouă, însă eu mă voi duce. Şi s-a dus cu sârguinţă.

Dar, pe când se apropia de muntele Carmelului, omul lui Dumnezeu a cunoscut venirea ei şi a zis lui Ghehazi: ***"Iată, vine sunamiteanca; aleargă întru întâmpinarea ei şi-i zi: "Pace ţie".***

Atunci, întâmpinând-o pe ea, i-a zis: "Pace ţie, pace bărbatului tău şi pruncului tău".

Iar ea a zis: "Pace".

Deci femeia, alergând la Sfântul Elisei, a căzut înaintea lui şi i-a apucat picioarele; iar Ghehazi s-a apropiat de ea, vrând să o dea în lături.

Dar Elisei i-a zis: ***"Ia-o pe ea, că sufletul ei este întristat acum; pentru că Domnul a tăinuit de mine supărarea ei şi nu mi-a spus-o mai dinainte".***

Atunci femeia a zis: "Au doar eu am cerut fiu de la Domnul meu? Au nu tu singur, domnul meu, mi l-ai dăruit pe el de la Dumnezeu, iar eu ţie am zis: "Nu mă amăgi pe mine roaba ta? Iată dar că fiul meu acum a murit!"

Omul lui Dumnezeu s-a umplut de milă pentru dânsa şi a poruncit lui Ghehazi să ia toiagul lui şi să-l pună peste pruncul cel mort.

Dar mama pruncului, nemulţumindu-se cu aceasta, a zis către sfântul prooroc: "Viu este Domnul şi viu este sufletul tău, că nu mă voi duce de la tine".

Deci, Sfântul Elisei, sculându-se, a mers în urma ei; iar Ghehazi, apucând înainte, a pus toiagul pruncului, dar nu era în el nici glas, nici suflare.

Atunci Ghehazi, întorcându-se, a întâmpinat pe omul lui Dumnezeu şi i-a spus lui, că nu s-a sculat pruncul. Deci, ajungând în cetate Sfântul Prooroc Elisei, s-a dus la casa femeii şi s-a suit în foişor, unde pruncul cel mort era pus în patul lui. Sfântul Elisei, intrând înăuntru, a închis uşa şi s-a rugat Domnului, după aceea s-a suit şi s-a culcat peste prunc, şi punându-şi gura sa peste gura lui, ochii săi peste ochii lui, mâinile sale peste mâinile lui, gleznele sale peste gleznele lui, şi suflând peste dânsul, s-a încălzit trupul pruncului; apoi, sculându-se proorocul şi umblând prin odaie încoace şi încolo, s-a suit şi s-a aplecat peste prunc, până de şapte ori şi astfel i-a deschis ochii.

Apoi Elisei, chemând pe Ghehazi i-a zis lui: ***"Cheamă la mine pe sunamiteancă".***

Ghehazi, chemând-o pe ea, Elisei a zis către dânsa: ***"Ia-ţi pe fiul tău".*** Deci, femeia căzând la picioarele omului lui Dumnezeu şi, închinându-se lui până la pământ, a luat pruncul viu şi a plecat, bucurându-se şi lăudând pe Dumnezeu.

***

După aceea, proorocul lui Dumnezeu, Elisei, sculându-se de acolo, s-a dus la Galgala, pe unde, demult, poporul israelitean a intrat în pământul făgăduinţei, trecând râul Iordanului.

Sfântul Elisei a zăbovit în Galgale multă vreme, fiind în pământul acela foamete mare, iar fiii proorocilor, care erau ucenicii lui, petreceau lângă dânsul, urmând vieţii lui celei plăcute lui Dumnezeu, întru curăţie şi necâştigare, după asemănarea călugărilor celor din Legea nouă.

Petrecerea omului lui Dumnezeu cu ucenicii lui era la un loc deosebit şi liniştit; şi a zis una din slugile sale: "Să pui o căldare mare pe foc, ca să fierbi fiertura fiilor proorocilor", căci erau ca la o sută de bărbaţi. Şi, ieşind unul dintre dânşii să adune verdeţuri sălbatice, a adunat un rod asemenea cu strugurii, care se numea colocuntidi, amari fără de măsură; de aceea, unii din ei au numit-o fierea pământului; fiind şi vătămător vieţii omului rodul acela, deşi doctorii îl obişnuise ca doctorii; iar de ar mânca cineva dintr-însul peste măsură, moare.

Acela care l-a adus, neştiind puterea cea vătămătoare a rodului acela, a cules haina sa plină şi a pus-o în căldare, ca să fiarbă. După ce fiertura aceea a fost pusă înaintea fiilor proorocilor şi au început a mânca din ea, au simţit amărăciunea împreună cu vătămarea, şi au strigat către dânsul, zicând: "Omule al lui Dumnezeu, ce ai făcut? În căldare este moarte". Atunci ei nu au mai mâncat, pentru că nu le era lor cu putinţă. Dar Sfântul Elisei le-a poruncit să toarne în căldare puţină făină; nu că cum ar goni vătămarea aceea cu făină, dar cu aceea acoperea facerea lui de minuni. Şi s-a îndulcit fiertura aceea, iar vătămarea s-a prefăcut în doctorie, încât toţi mâncând s-au săturat şi au rămas sănătoşi.

***

După aceea, a venit la proorocul lui Dumnezeu oarecare bărbat iubitor de Dumnezeu din cetatea Valsalisa şi a adus 20 de pâini de orz, pe care l-a secerat întâi.

Elisei, omul lui Dumnezeu, a poruncit să pună pâinile acelea înaintea celor ce vieţuiau împreună cu dânsul; iar sluga lui a zis către el: "Aceste puţine pâini, nu ajung la o sută de bărbaţi".

Sfântul i-a zis: ***"Pune-le înaintea lor să mănânce, că aşa zice Domnul: Vor mânca şi le va prisosi".*** Şi aşa a fost. Au mâncat şi s-au săturat, o sută de bărbaţi şi au rămas multe fărâmituri, după cuvântul Domnului cel zis prin gura proorocilor.

***

În zilele acelea, era la împăratul Siriei un boier din cei puternici, adică voievod a toate puterile ostăşeşti, cu numele Neeman, mare bărbat înaintea stăpânului său, viteaz şi bine norocit în războaie; însă era foarte lepros, încât nu se găseau doctori, ca să-l poată tămădui.

Odată, au ieşit din Siria nişte ostaşi voinici şi au răpit o fată tânără din pământul lui Israil şi au adus-o femeie lui Neeman, voievodul lor. Acea tânără auzise de la părinţii săi despre Sfântul prooroc Elisei şi despre minunile cele mari ale lui Dumnezeu, care se făceau cu rugăciunile lui.

Aceea a zis stăpânei sale: "Dacă stăpânul nostru s-ar duce la Elisei, proorocul lui Dumnezeu cel din Samaria, ar fi bine, că acel prooroc l-ar curăţi de boală".

Femeia lui Neeman i-a spus bărbatului său cuvintele acelei copile, zicând: "Acestea îmi spune tânăra, care este din pământul lui Israil".

Atunci Neeman s-a dus la împăratul lui Israil şi l-a rugat să-l lase să se ducă în Samaria la proorocul lui Dumnezeu cel din neamul lui Israil, pentru tămăduire. Împăratul, nu numai că nu l-a oprit să se ducă acolo, dar i-a dat şi o scrisoare din partea lui către Ioram, împăratul lui Israil, fiul lui Ahav. Atunci Neeman a luat zece talanţi de argint, şase mii de galbeni şi zece rânduri de haine frumoase pentru schimbat, ca toate acestea să le dăruiască lui Dumnezeu.

Deci, s-a dus în pământul lui Israil şi a dat împăratului scrisoarea de la împăratul său, în care era scris astfel: "Când vei primi această scrisoare a mea, să ştii că am trimis la tine pe Neeman, sluga mea, ca să-l curăţi de lepra lui".

Împăratul Ioram, citind scrisoarea împăratului Siriei, s-a supărat foarte tare şi şi-a rupt hainele, zicând: *"Eu sunt Dumnezeu ca să-l pot omorî şi să-l înviez? Iată, el a trimis la mine pe acest bărbat lepros să-l curăţ. De aici puteţi vedea, că acesta caută pricini cu mine, ca să poată ridica război asupra mea".*

Sfântul prooroc Elisei, aflând de aceasta, că împăratul s-a supărat şi şi-a rupt hainele, a trimis la dânsul, zicând: ***"Împărate, pentru ce te-ai supărat şi ţi-ai rupt hainele? Să vină Neeman la mine şi să cunoască că în Israil este proorocul lui Dumnezeu!"***

Ducându-se Neeman cu caii şi cu caretele, a stat lângă uşile casei lui Elisei; iar sfântul a trimis pe sluga sa să-i spună: Du-te şi te scaldă de şapte ori în Iordan, că ţi se va curăţi trupul şi te vei vindeca de lepră.

Neeman s-a mâniat şi s-a dus, zicând: "Eu credeam că va ieşi afară şi, stând lângă mine, va chema numele Dumnezeului său, va pune mâna pe rănile mele şi îmi va curăţi lepra; însă el îmi porunceşte să mă duc la Iordan. Nu sunt oare mai bune râurile Damascului, Avana şi Farfara, decât Iordanul şi decât toate apele lui Israil ca să mă spăl într-însele şi să mă curăţ?" Zicând aceasta, a plecat mânios din Samaria. Dar slugile l-au sfătuit să nu calce porunca proorocului lui Dumnezeu, zicându-i: Dacă ţi-ar fi grăit proorocul vreun cuvânt mare, n-ai fi făcut porunca lui? El ţi-a spus să faci numai acest lucru mic: să te speli în Iordan şi te vei curăţi, şi tu nu voieşti să asculţi?

Atunci Neeman a primit sfatul slugilor sale şi, apropiindu-se de râul Iordan, s-a dat jos din caretă, s-a afundat în Iordan de şapte ori, după cuvântul omului lui Dumnezeu, şi s-a făcut trupul lui ca de copil, curăţindu-se de stricăciune; apoi s-a întors iar la Sfântul Elisei împreună cu toată suita lui.

Neeman, stând înaintea sfântului, a zis: Acum am cunoscut că nu este Dumnezeu în tot pământul, fără numai în Israil. Deci primeşte de la robul tău aceste daruri pe care ţi le-am adus. Şi Neeman i-a dat proorocului lui Dumnezeu aurul, argintul şi hainele.

Sfântul Elisei, văzând acestea, i-a zis: ***Viu este Domnul, Căruia îi stau înainte, că nu voi lua nimic.***

Însă Neeman silea pe prooroc să ia cele aduse; însă el nu l-a ascultat, nici nu a luat nimic.

Atunci Neeman a zis către dânsul: Dacă nu voieşti să iei nimic de la mine, atunci dă-mi tu mie, robului tău, o sarcină de pământ galben de acesta, cât voi putea duce cu două perechi de catâri, ca, ducându-l la casa mea, să facă din el altar Domnului Dumnezeului lui Israil; căci de acum robul tău nu va mai aduce jertfe şi arderi întregi la alţi zei, ci numai unui Dumnezeu Cel adevărat.

Sfântul Elisei nu l-a oprit să ia ce a cerut şi l-a eliberat cu pace.

Ducându-se Neeman de la Elisei, omul lui Dumnezeu, Ghehazi, sluga sfântului, a zis în sine: "Stăpânul meu a făcut hatâr lui Neeman sirianul, de n-a luat nimic din darurile aduse! Viu este Domnul, că voi alerga în urma lui şi-i voi lua ceva!"

Deci, Ghehazi, sculându-se, a alergat după Neeman şi, văzându-l că vine în urma lui, s-a uitat din caretă. Ghehazi i-a zis: "Pace ţie."

Neeman i-a răspuns asemenea şi lui: "Pace!"

Ghehazi a zis iar: "Stăpânul meu m-a trimis la tine, zicând: Acum au venit la mine doi tineri din fiii proorocilor de la muntele lui Efrem, să dai pentru ei un talant de argint şi două rânduri de haine".

Neeman a zis: "Iată doi talanţi de argint şi hainele." Apoi Neeman a pus doi talanţi în două pungi şi două rânduri de haine şi le-a dat la două slugi ale sale pe care le-a trimis cu Ghehazi.

Venind el seara când se întuneca la locul său cu acele lucruri, le-a luat din mâinile slugilor şi, eliberându-i, le-a ascuns în casa sa. Apoi el singur s-a dus şi a stat în faţa stăpânului său.

Sfântul Elisei a zis către dânsul: ***"Unde ai fost, Ghehazi?"***

El a răspuns: "Nu am fost nicăieri".

Sfântul Elisei a zis către dânsul: ***"Inima mea a fost cu tine, şi a văzut cum s-a uitat bărbatul din careta lui în întâmpinarea ta, cum ai luat de la dânsul argintul şi hainele. Oare cu acel argint voieşti să cumperi grădini, saduri de măslini, vii, oi, boi, slugi şi slujnice? Pentru aceasta, lepra lui Neeman să se lipească de tine şi de seminţia ta în veci!"***

Şi a plecat Ghehazi din faţa lui Elisei înleprosat ca zăpada.

***

Într-o vreme, fiii proorocilor au zis către Elisei: "Iată, locul unde petrecem noi în preajma ta este strâmt. Deci, să mergem acum la Iordan, să luăm de acolo fiecare bărbat câte o bârnă şi să ne facem locaşuri, ca să petrecem acolo".

Sfântul le-a zis: ***"Mergeţi".***

Iar unul i-a zis cu blândeţe: "Părinte, să mergi şi tu cu slugile tale! Omul lui Dumnezeu, sculându-se, a mers cu ei.

Deci, ajungând la Iordan, tăiau lemnele; iar unul din ei, pe când tăia o bârnă, toporul a ieşit din coadă şi a căzut în apă. Acela a strigat: "O, Domnul meu, acest topor l-am împrumutat de la altul!"

Omul lui Dumnezeu a întrebat: ***"Unde a căzut toporul?"***

Acela i-a arătat locul.

Sfântul a tăiat un lemn şi l-a aruncat acolo în apă, şi fierul a ieşit deasupra. Sfântul a zis către tăietor: ***"Ia-l tu singur".*** Iar el, întinzându-şi mâna, l-a luat.

Atât de mare era puterea acestui sfânt bărbat, încât şi greutatea cea firească a fierului putea să o prefacă într-o uşurinţă ca aceea, ca securea de fier să plutească deasupra apei, ca o frunză căzută din pom. El vedea şi pe cele depărtate, ca şi cum s-ar face aici înaintea ochilor.

***

Pentru că, de multe ori, împăratul Siriei, luptându-se contra lui Israil, se sfătuia cu slugile sale, zicând: "Să trecem prin cutare sau cutare loc şi să pândim pe împăratul lui Israil".

Iar Sfântul Elisei, văzând mai înainte aceea, trimitea la împăratul lui Israil, zicând: ***"Fereşte-te să nu mergi prin cutare loc, căci acolo te pândesc sirienii!"*** Împăratul a trimis acolo să ştie de este adevărat. Deci, înştiinţându-se că este aşa, se păzea cu dinadinsul, trimiţând pe ostaşii săi care năvăleau fără de veste asupra sirienilor şi-i băteau.

Aceasta a fost nu o dată, nici de două ori, ci de mai multe ori. Deci, s-a tulburat sufletul împăratului Siriei de cuvântul acesta, şi a chemat pe slugile sale şi le-a zis: "Pentru ce nu-mi spuneţi cine este cel care înştiinţează tainele mele împăratului lui Israil şi mă dă în mâinile lui?

Unul din slugile lui a zis: "Stăpânul meu, împărate, nu de la noi se face aceasta, ci proorocul Elisei cel din Israil spune împăratului său toate cuvintele, orice ai grai în ascuns în cămara ta".

Împăratul Siriei a zis: "Mergeţi ca să aflaţi unde este proorocul acela ca, trimiţând oastea, să-l aduc la mine".

Ei i-au răspuns: "El acum petrece în Dotaim". Împăratul a trimis acolo cai, căruţe şi putere mare şi, sosind noaptea, a înconjurat cetatea. Dimineaţa, sculându-se sluga lui Elisei, a ieşit şi, iată, puterea sirienilor înconjurase cetatea cu mulţime de cai şi căruţe.

Atunci sluga a zis către Elisei: "O, stăpâne, ce vom face?"

Sfântul Elisei a răspuns: ***"Nu te teme, căci mai mare putere este cu noi decât cu ei".*** Elisei s-a rugat lui Dumnezeu şi a zis: ***Doamne, deschide acum ochii slugii tale, ca să vadă puterea Ta!*** Dumnezeu a deschis ochii slugii şi a văzut muntele plin de cai şi de căruţe de foc împrejurul lui Elisei; Iar Sfântul Elisei cu sluga sa a ieşit din cetate împotriva sirienilor.

Deci, Elisei s-a rugat Domnului şi a zis: ***Pedepseşte, Doamne, cu orbirea, pe acest neam străin!*** Şi Domnul i-a pedepsit cu orbirea, după cererea lui Elisei. Apoi el a zis către ei: Nu este aceasta calea, nici cetatea la care mergeţi; ci veniţi după mine, că eu vă voi duce la bărbatul acela pe care-l căutaţi. Deci, i-a dus în Samaria; şi,

după ce au intrat în Samaria, Elisei s-a rugat, zicând: ***Doamne, deschide-le ochii să vadă unde sunt.***

Domnul le-a deschis ochii şi au văzut că sunt în mijlocul Samariei. Împăratul s-a înştiinţat de ei şi i-a văzut. Atunci el a întrebat pe Elisei: Părinte, oare porunceşti să-i lovesc cu bătaia?

Sfântul a răspuns: ***Să nu-i ucizi, căci nu i-ai adus tu pe aici, nici nu i-ai biruit cu armele tale! Ci, dă-le lor hrană şi băutura ca să mănânce şi să bea şi după aceea trimite-i la stăpânul lor.*** Deci, împăratul le-a dat spre ospătare, bucate multe; şi ei au mâncat şi au băut şi s-au dus liberi la împăratul lor, care nu a mai încercat să vină din Siria pe pământul lui Israil.

***

După aceasta, trecând multă vreme, Venedad, împăratul Siriei, ridicând război împotriva lui Ioram, împăratul lui Israil, a adunat toată oastea sa şi, venind, a înconjurat cetatea Samaria, cea de scaun a împăraţilor lui Israil, unde era şi proorocul Elisei.

În cetate era atunci foamete mare, încât oamenii cei săraci îşi mâncau copiii lor. Odată împăratul lui Israil umblând pe zidul cetăţii, o femeie a strigat la el, zicând: "Împăratul meu, mântuieşte-mă pe mine!"

Împăratul i-a răspuns: "De nu te va mântui Domnul, apoi eu cum te voi mântui pe tine? Oare din arie sau din călcătoare îţi voi da hrană?

Spune ce-ţi trebuie?" Ea a început a se plânge contra prietenei sale, zicând: "Această femeie mi-a zis: "Dă-mi pe fiul tău, fiind prunc, să-l mâncăm astăzi, iar mâine îl mâncăm pe al nostru!" Deci, am fript pe fiul meu şi l-am mâncat. A doua zi am zis: "Dă-mi pe fiul tău să-l mâncăm!" Iar ea a ascuns pe fiul ei!"

Împăratul, când a auzit cuvintele acelei femei, şi-a rupt hainele şi s-a mâniat foarte asupra proorocului lui Dumnezeu, căci cu sfatul său l-a oprit pe el să nu se supună împăratului Siriei şi să nu dea cetatea în mâinile lui; ci să aştepte ajutor de la Dumnezeu. Împăratul a zis: "Aceasta să-mi facă mie Dumnezeu şi aceasta să-mi adauge, dacă capul lui Elisei va mai fi la locul lui!" Şi îndată a trimis pe un călău ca să taie capul proorocului.

Deci omul lui Dumnezeu şedea în casa sa şi bătrânii lui Israil şedeau cu el. Sfântul a zis către bătrâni: ***"Au nu ştiţi că împăratul Ioram, fiul ucigaşului Ahav, care a***

ucis fără de vină pe Navutia, acela a trimis pe acest călău, ca să vină să-mi taie capul? Deci, întăriţi bine uşile şi nu-l lăsaţi aici, până ce va veni după el însuşi stăpânul lui care l-a trimis. Ascultaţi, oare nu se aude sunetul picioarelor stăpânului în urma lui?"

Grăind sfântul acestea, împăratul a ajuns pe acel călău trimis; căci îndată s-a căit de acel cuvânt al său şi alerga degrabă el însuşi în urma trimisului, ca să nu se săvârşească acea poruncă rea a lui; pentru că ştia că Elisei proorocul este sfânt şi nevinovat şi este de bună trebuinţă împărăţiei lui Israil, căci a făcut mult bine la mulţi. Împăratul, venind la proorocul lui Dumnezeu, a zis: "Atâta răutate s-a pornit de la Domnul asupra noastră, încât nu ştiu ce mai aştept? Deci, voi da cetatea împăratului Siriei, şi mă voi închina lui ca să nu murim cu toţii de foame; pentru că este mai bine să fim robi lui, decât să pierim de foame, împotrivindu-ne".

Sfântul Prooroc Elisei a zis către împărat şi către toţi cei ce erau acolo: ***"Ascultaţi cuvântul Domnului: Mâine, în ceasul acesta, în părţile Samariei măsura de făină de grâu va fi un siclu, şi două măsuri de orz vor fi un siclu".***

Şi a răspuns voievodul, pe a cărui mână se odihnea împăratul, şi a zis către Elisei: "De ar deschide Dumnezeu jgheaburile cereşti şi tot nu ar fi aşa!"

Iar Elisei i-a zis: ***"Iată, tu vei vedea aceasta cu ochii; însă din pâinea aceea nu vei mânca".***

Potolindu-se puţin, împăratul s-a dus la palat.

În noaptea aceea, rugându-se Elisei, proorocul lui Dumnezeu, pentru eliberarea cetăţii, Domnul a trimis tulburare în tabăra sirienilor; pentru că le-a făcut un zgomot de armă şi a zis unul către altul: "Iată am ridicat asupra voastră pe împăratul lui Israil, pe împăratul Hateului, şi pe împăratul Egiptului, venind asupra noastră cu puterea lor".

Deci s-au umplut sirienii de frică mare şi au zis: "Să fugim de aici". Şi, sculându-se noaptea cu împăratul lor, au fugit lăsând corturile, caii, catârii şi toate cele ce erau în tabăra lor, scăpând numai sufletele lor. În noaptea aceea, patru bărbaţi leproşi şedeau lângă porţile cetăţii şi ziceau unul către altul: "Pentru ce noi aşteptăm să murim şezând aici? De vom intra în cetate, vom muri de foame pentru că acolo este foamete. De vom sta aici, asemenea vom muri; deci, să intrăm în tabăra sirienilor şi, de ne vor lăsa vii, vii vom fi; iar de ne vor omorî, vom muri. Deci, în

viaţa aceasta nu vom răbda mai multă pătimire, căci este mai bine să murim de sabie decât de foame".

Astfel sfătuindu-se, s-au sculat şi au intrat în tabăra sirienilor, fiind noapte. Intrând în tabără şi trecând prin mijloc şi neaflând nici un om, s-au mirat. După aceea, au intrat într-un cort unde au mâncat, au băut şi au luat de acolo aur, argint şi haine pe care le-au ascuns.

Întorcându-se, au intrat în alt cort şi au luat de acolo ce au voit şi cât au putut ascunde. Apoi au zis între ei: "Nu facem bine, pentru că ziua aceasta este zi de bună vestire, iar noi tăcem. Şi de vom petrece până la lumina dimineţii, ne vom afla vinovaţi păcatului; deci, să mergem în cetate să spunem şi împăratului".

Ducându-se la porţile cetăţii, au spus păzitorilor: "Am intrat în tabăra sirienilor şi n-am aflat nici un om, nici glas de om, decât numai caii şi catârii legaţi, şi corturile cu toate bogăţiile ce sunt într-însele".

Iar portarii ce păzeau, au spus aceasta în casele împărăteşti. Împăratul, sculându-se noaptea, a zis către slugile sale: "Eu vă voi spune meşteşugul sirienilor, pe care ei acum ni l-au făcut nouă. Ei au înţeles că noi suntem flămânzi; deci, ieşind din conacul lor, s-au ascuns în sat, socotind: "Ei vor ieşi din cetate flămânzi şi îi vom prinde vii, după aceea vom intra în cetatea lor". Deci, slugile au sfătuit pe împărat să trimită ca să afle adevărul. Împăratul lui Israil a trimis doi călăreţi care, intrând în tabără şi neaflând pe nimeni, au alergat în urma sirienilor până la Iordan. Toată calea aceea era plină de haine şi de arme pe care le aruncaseră sirienii, fugind de frică.

Întorcându-se, trimişii au spus împăratului şi la toată cetatea tot ce văzuseră. Atunci, ieşind tot poporul, au jefuit toate corturile sirienilor şi a fost măsura de grâu un siclu şi două măsuri de orz iarăşi un siclu, după cuvântul Domnului. Iar împăratul a pus pe voievodul cel mai înainte zis, pe ale cărui mâini se odihnea, spre a păzi porţile cetăţii. Pe când acela se îndrepta să nu se îngrămădească poporul la porţi, l-au călcat popoarele şi a murit, precum a zis omul lui Dumnezeu, Elisei; pentru că acel voievod n-a crezut Cuvântul lui Dumnezeu, cel zis prin gura proorocului, pentru îndestularea pâinii, ci a răspuns împotrivă, zicând: "Măcar şi jgheaburile cereşti de ar deschide Domnul, tot nu va fi aşa".

Era minunat acest mare plăcut al lui Dumnezeu şi în alte fapte şi daruri proorocești, precum se scrie pe larg în cărţile împăraţilor.

***

O foamete de şapte ani, ce era să fie în pământul lui Israil, a spus-o mai înainte. Moartea lui Venadad împăratul a ştiut-o mai înainte, iar lui Azail i-a spus mai înainte despre luarea împărăţiei. Pe Iehu, unul din boierii lui Israil, l-a uns la împărăţie şi l-a ridicat spre pierderea casei lui Ahav, cea urâtă de Dumnezeu şi închinătoare de idoli, care a şi ucis pe doi împăraţi închinători de idoli, pe Ioram al lui Israil şi pe Ohozie al Iehudeei, nepotul împăratului Iosafat şi care nu a urmat unchiului său, ci s-a abătut la păgânătate. A ucis încă şi pe Izabela, acea spurcată femeie a lui Ahav; iar mama lui Ioram a ucis pe toţi slujitorii şi vrăjitorii lui Baal. În toate acestea, avea ajutor dreapta credinţă şi rugăciunile Sfântului Prooroc Ilie.

După moartea lui Iehu a împărăţit în Israil Ioahaz, fiul lui, apoi Ioas, nepotul lui. Pe vremea împărăţiei aceluia, s-a îmbolnăvit de moarte în Samaria omul lui Dumnezeu, Elisei, fiind la adânci bătrâneţi.

Şi a venit la dânsul Ioas, regele lui Israil, spre cercetare şi, plângând deasupra lui, a zis: "Părinte, părinte carul lui Israil şi călăreţul lui!"
Şi i-a zis Elisei: ***"Ia un arc şi o săgeată şi deschide fereastra cea dinspre răsărit, încotro se află Siria, şi pune o săgeată în arcul cel întins".***
Împăratul a făcut aceasta; iar proorocul lui Dumnezeu, punându-şi mâinile sale pe ale împăratului, a zis: ***"Dă drumul săgeţii spre Siria".*** Şi împăratul a făcut aşa.

Iar proorocul a zis: ***"Această săgeată este mântuirea Domnului şi vei birui pe sirieni".***

Şi iar a zis împăratului: ***"Ia nişte săgeţi!"*** Şi împăratul a luat.

Şi a zis către el proorocul: ***"Loveşte în pământ".*** Şi a lovit împăratul de trei ori şi a stat. Atunci s-a scârbit asupra lui omul lui Dumnezeu şi a zis: ***"Dacă ai fi lovit de cinci sau de şapte ori, ai fi călcat Siria până în sfârşit, iar acum o vei birui numai de trei ori".***

Astfel proorocind Sfântul Elisei, a murit şi s-a îngropat cu cinste.

Dar nu numai în viaţă a făcut multe minuni, ci şi după moarte era făcător de minuni; pentru că, în acel an, s-a întâmplat lucrul acesta. Ducând pe un mort în cetatea Samariei la îngropare, deodată ostaşii de la Moav au năvălit tâlhăreşte în pământul acela. Iar îngropătorii, văzând de departe pe ostaşi venind, au aruncat pe acel mort în mormântul lui Elisei şi au fugit în cetate. Deci corpul celui mort, căzând peste oasele lui Elisei, îndată a înviat şi a stat pe picioarele sale; apoi, ieşind

din groapă, a alergat în cetate. Astfel că, şi după moarte, Dumnezeu a prea mărit pe plăcutul său.

Pentru acel lucru, se cuvine Dumnezeului nostru de la toţi slavă, cinste şi închinăciune, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Vieţile Sfinţilor - Viaţa şi minunile Sfântului prooroc Elisei

Canon de rugăciune către Sfântul prooroc Amos

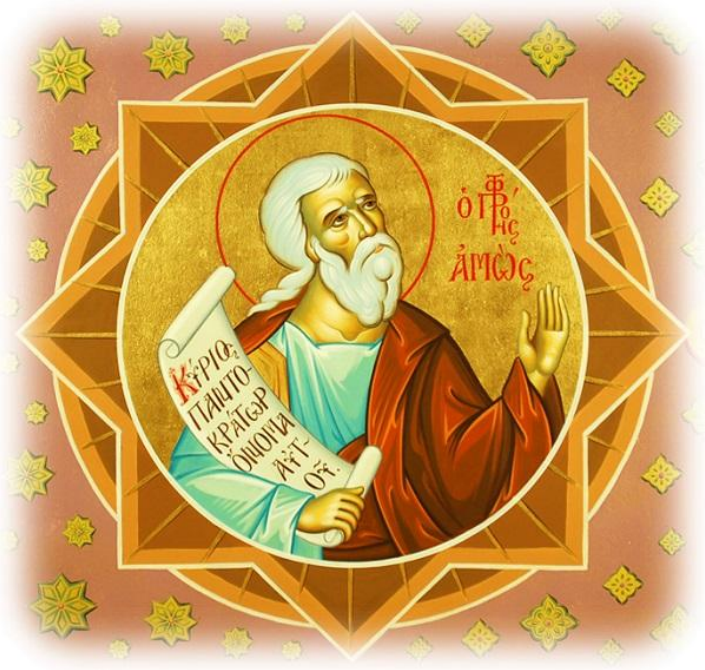

Troparul Sfântului prooroc Amos, glasul al 2-lea: A proorocului Tău Amos pomenire, Doamne, prăznuind, printr-însul Te rugăm, mântuieşte sufletele noastre.

Cântarea 1

Irmos: Lui Dumnezeu celui ce a ajutat lui Moise în Egipt, de a scos pe Israel, Aceluia unuia să-I cântăm, că S-a prea slăvit.

Stih: ***Sfinte proorocule Amos, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Curăţindu-mi mintea de cugetul cel cu ceaţa patimilor, luminează-mă, Stăpâne, a cânta pe proorocul Tău Amos.

Stih: ***Sfinte proorocule Amos, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Arătându-te învăţător tainelor lui Dumnezeu celor mai presus de cuget, te-ai învrednicit a vedea mai înainte, cele ce vor să fie, mărite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Arătându-te ca un locaş neîntinat şi curat lui Dumnezeu, ai primit dumnezeiasca lucrare a Duhului, proorocule Amos.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Tu, Preacurată, ai ridicat cortul lui Adam cel căzut, purtând în pântece pe Mântuitorul Dumnezeu, precum a zis proorocul.

Cântarea a 3-a

Irmos: Întăritu-s-a prin credinţă...

Stih: ***Sfinte proorocule Amos, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Tu, proorocule Amos, descoperitorule de cele dumnezeieşti, cu dreptatea Domnului arătat-ai pe cei fără de lege, înfruntându-i, strigând: Sfânt eşti, Doamne cel ce mântuieşti sufletele noastre.

Stih: ***Sfinte proorocule Amos, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pusu-te-ai, proorocule, stâlp Noului Testament, sprijinind tăria lui şi cu credinţă strigând: Sfânt eşti, Doamne şi pe Tine Te laudă duhul meu.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Fiind învăţat cele dumnezeieşti, proorocule grăitor de Dumnezeu Amos, luminând dumnezeieşte popoarele, cântai: Sfânt eşti, Doamne, cel ce mântuieşti sufletele noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

M-am întărit, cunoscând naşterea ta cea dumnezeiască şi pe tine te am bogată părtinitoare, Fecioară, strigând: Sfânt eşti, Doamne, cel ce mântuieşti sufletele noastre.

Irmosul: Întăritu-s-a prin credinţă Biserica lui Hristos, pentru că neîncetat cu laude strigă, cântând: Sfânt eşti, Doamne şi pe Tine Te laudă duhul meu.

Cântarea a 4-a

Irmos: Auzit-am auzul Tău, Doamne, că Te-ai arătat pe pământ, ca să ne izbăveşti pe noi; pentru aceea strigăm: Slavă puterii Tale, Doamne.

Stih: ***Sfinte proorocule Amos, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Înfruntat-ai pe poporul lui Israel, care slujea la idolii cei surzi; pentru aceea ai spus mai dinainte că va fi rob, vrednicule de laudă.

Stih: ***Sfinte proorocule Amos, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Luându-te Dumnezeu pe tine, cel ce mai înainte erai păstor, te-a arătat prooroc, Amos, descoperitorule de cele sfinte; pentru aceea toţi credincioşii te fericim.

Stih: ***Sfinte proorocule Amos, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca o oglindă primind strălucirile cele dătătoare de lumină ale Sfântului Duh, cu bucurie arăţi tuturor credinţa cea bună, proorocule Amos.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Vieţuirea ta cea curată, mărite, văzând-o Dumnezeu, propovăduitor al slavei şi al dumnezeieştii Sale Întrupări te-a pus.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Cuvântul sălăşluindu-Se întru tine, Preacurată, a închipuit din nou fiinţa mea, care era căzută prin călcarea poruncilor celor dintâi.

Cântarea a 5-a

Irmos: Mânecând, Cuvinte, la slava şi lauda Ta, neîncetat lăudăm chipul Crucii Tale, pe care l-ai dat nouă armă de ajutor.

Stih: ***Sfinte proorocule Amos, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe cei omorâţi de lucrarea dezmierdării, ca pe unii ce socoteau că cele curgătoare sunt statornice, care au desfătare curgătoare şi pieritoare, i-ai înfruntat, fericite.

Stih: ***Sfinte proorocule Amos, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Nevoindu-te peste tot cu bogate vărsări de lumini, te-ai arătat şi împreună-vorbitor al lui Dumnezeu, grăitorule de Dumnezeu, vestind tuturor răsplătirile dreptei credinţe.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Roagă-te, fericite, să se izbăvească din înşelăciune şi din cursele vrăjmaşului toţi, cei ce te laudă şi să se lumineze cu lumina proorociei tale celei cereşti.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Cei ce te mărturisim pe tine Născătoare de Dumnezeu, Maică Fecioară, să ne învrednicim prin mijlocirea ta a dobândi împărăţia şi desfătarea cea neschimbată, Maica lui Dumnezeu.

Cântarea a 6-a

Irmos: Iona din pântecele iadului...

Stih: ***Sfinte proorocule Amos, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Strălucind cu razele cele luminoase ale adevărului, ai pălmuit pe proorocul cel mincinos, înfruntându-l tare şi vestindu-i mai înainte prăpădirea lui.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Ca unul ce ai primit lumina Duhului, răsărind tuturor ca un soare, cu lumina dreptei credinţe ai întunecat văpaia înşelăciunii, proorocule.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Laud Fecioria ta cea curată, prea curată Fecioară şi cinstesc negrăită şi cinstită naşterea ta, prin care m-am izbăvit de stricăciune şi de răutate.

Irmosul: Iona din pântecele iadului a strigat: scoate din stricăciune viaţa mea; iar noi strigăm ţie: întru tot puternice, Mântuitorule, miluieşte-ne pe noi.

Condac, glasul al 4-lea:

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doa-mne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

Curăţindu-ţi prin Duhul inima cea strălucitoare de lumină, mărite proorocule Amos, ai primit de sus harul proorociei şi la margini cu mare glas ai strigat: Acesta este Dumnezeul nostru şi nu se va adăuga altul către Dânsul.

Cântarea a 7-a

Irmos: În cuptorul cel cu foc, aruncaţi fiind cuvioşii tineri, focul în rouă l-au prefăcut prin cântare aşa strigând: Bine eşti cuvântat, Doamne Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Sfinte proorocule Amos, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Dumnezeiasca mântuire, pe care o ai grăit mai înainte, s-a arătat, minunate proorocule Amos, luminând în lume cu luminile dreptei credinţe; drept aceea strigai: Bine eşti cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Fiind întărit cu dumnezeiasca puternicie, nu ai fost cuprins de vrăjmaşii cei potrivnici lui Dumnezeu, rămânând întărit ca un diamant şi strigând: Bine eşti cuvântat, Doamne Dumnezeul părinţilor noştri.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Naşterea cea neînţeleasă a Fecioarei o lăudăm, prin care ne-am izbăvit din moarte, căci printr-însa ne-am născut spre nestricăciune, strigând: Bine eşti cuvântat, Doamne Dumnezeul părinţilor noştri.

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe Împăratul slavei...

Stih: ***Sfinte proorocule Amos, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu totul ai alergat către înălţimea cerului şi te-ai învăţat cunoştinţa celor negrăite şi te-ai făcut vestitor întrupării Cuvântului, proorocule Amos; pentru aceea te lăudăm întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte proorocule Amos, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu isteţimea cugetului pe cât este cu putinţă te-ai învrednicit a pricepe pe Stăpânul tuturor, care te-a învăţat pe tine cunoştinţa celor negrăite, cel ce strigai cu dreaptă credinţă: popoare prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Fericirea cea negrăită şi bucuria şi cerească împărăţie ai câştigat, ca un prooroc, văzătorule de cele cereşti, cu bună cinstire strigând: Popoare prea înălţaţi pe Hristos în veci.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

După dumnezeiasca cuviinţă fără de sămânţă ai născut pe Unul din Treime în două firi, pe Mântuitorul lumii. Pentru aceea noi credincioşii, pe tine Maica lui Dumnezeu, cu dragoste te prea înălţăm întru toţi vecii.

Irmosul:

Să lăudăm bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Pe Împăratul slavei, cel Unul fără de început, pe care bine-L cuvântează puterile cerurilor şi de care se cutremură Cetele îngerilor, lăudaţi-L preoţi, popoare prea înălţaţi-L în veci.

Cântarea a 9-a

Irmos: Întru tot lăudată...

Stih: ***Sfinte proorocule Amos, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Făcându-te limbă de lămurire a celei prooroceşti, de Dumnezeu mişcată, grăind cele dumnezeieşti, ne-ai vestit nouă tuturor dumnezeiasca milostivire; pentru aceea toţi pururea te fericim.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Mărirea cea bună a proorocilor este de negrăit, căci sălăşluind întru ei Duhul Sfânt i-a făcut părtaşi, de la care toţi credincioşii ne luminăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Dezbrăcatu-m-ai de hainele omorârii şi ale stricăciunii mele Fecioară, ceea ce ai născut oamenilor Haina mântuirii, pe Dumnezeu Întrupat; pentru aceasta toţi pururea te slăvim.

Irmosul: Întru tot lăudată, Ceea ce eşti mai înaltă decât cerurile, care ai zămislit fără de sămânţă pe Cuvântul cel fără de început şi ai născut oamenilor pe Dumnezeu Întrupat; pentru aceea pe tine toţi te slăvim.

Sedelna, glasul al 3-lea. **Podobie:** Pentru mărturisirea...

Dumnezeiesc organ al Mângâietorului te-ai arătat, povestind prin darurile Lui, cugetătorule de Dumnezeu, ca să arăţi vădirea lucrurilor celor nevădite şi luminezi pe cei ce cu credinţă aleargă către tine, mărite, proorocule Amos fericite, cerând de la Hristos Dumnezeu, să ne dăruiască nouă mare milă.

Sedelna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 3-lea. **Podobie:** De frumuseţea fecioriei tale şi de prea luminată curăţia ta Gavriil mirându-se, a strigat ţie, Născătoare de Dumnezeu: Ce laudă vrednică voi aduce ţie? Sau cum te voi numi pe tine? Nu mă pricep şi mă minunez! Pentru aceasta, precum mi s-a poruncit, strig ţie: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har.

Stăpână prea curată, înviază sufletul meu cel omorât de păcate, ca Una ce ai îndrăzneală de Maică către Fiul tău, căci numai tu mai presus de cuvânt şi de cuget ai născut pe Cuvântul cel împreună fără de început cu Tatăl şi cu Duhul, care dă pururea viaţă şi nestricăciune lumii şi mare milă.

Sedelna Sfintei Cruci şi a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 3-lea. De frumuseţea fecioriei tale şi de prea luminată curăţia ta Gavriil mirându-se, a strigat ţie, Născătoare de Dumnezeu: Ce laudă vrednică voi aduce ţie? Sau cum te voi numi pe tine? Nu mă pricep şi mă minunez! Pentru aceasta, precum mi s-a poruncit, strig ţie: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har.

Moarte de ocară prin Răstignire ai răbdat de bunăvoie, Îndurate, pe care văzându-Te, Hristoase, Ceea ce Te-a născut s-a rănit, rupându-se la cele dinlăuntru şi ca o maică plângea. Cu ale cărei rugăciuni pentru bună îndurarea milei Tale, Unule prea

bune, Iubitorule de oameni, Doamne, milostiveşte-Te şi mântuieşte lumea, cel ce ai ridicat păcatul ei.

***

Sfântul prooroc Amos s-a născut în cetatea Tecui, care era aşezată în pământul Iudeei, nu departe de Betleem. El era de neam prost şi sărac petrecându-şi vremea cu păstoria turmelor de dobitoace. Domnul, Care nu priveşte spre cei bogaţi şi slăviţi, ci spre cei smeriţi şi săraci, l-a chemat pe el de la turmele oilor, la proorocie, ca şi pe Moise şi pe David, şi i-a poruncit să meargă din pământul Iudeei în pământul lui Israel, că acolo cu cuvintele cele prooroceşti să îndemne popoarele la pocăinţă, de vreme ce se abătuseră la închinarea de idoli. Astfel, în zilele lui Ieroboam, împăratul lui Israel, care a împaratit în Ierusalim după moartea împăratului Solomon, împărăţia lui Israel s-a despărţit de stăpânirea împăratului Iudeei şi a făcut altă împărăţie peste zece seminţii ale lui Israel. Dintr-acea zi, popoarele israelite au căzut de la dreapta cinstire a lui Dumnezeu şi se închinau idolilor.

Deci, acel împărat, vrând că sub stăpânirea sa să întărească pe israeliteni, se temea că nu cumva, mergând în Ierusalim la praznice spre închinăciune, supuşii săi să se lipească iarăşi de biserica Ierusalimului, să se rupă de el şi să-l ucidă. De aceea, a făcut două junci cioplite în aur, pentru că ştia obiceiul poporului său, că era lesne de plecat la închinarea de idoli, ca şi strămoşii lui, când au trecut Marea Roşie din pustia Egiptului şi au turnat un viţel de aur din salbele cele de aur. Deci, pe acele două junci turnându-le Ieroboam, una a pus-o în Dan, iar cealaltă în Betel, cetăţi ale stăpânirii sale, poruncind tuturor israelitenilor că, ducându-se la Ierusalim să se închine cu jertfe juncilor de aur, să le prăznuiască pe acelea cu dănţuire pentru că acel ticălos împărat zicea către popoare: "Iată zeii tăi, Israele, cei care te-au scos din Egipt". Astfel Ieroboam a îndărătnicit pe Israel.

Deci, din acea vreme, deşi Dumnezeu trimitea pe sfinţii Săi prooroci la israeliteni, ca să le arate rătăcirea lor şi să-i povăţuiască la calea cea dreaptă, puţini dintre ei se îndreptau şi se întorceau la adevăratul Dumnezeu. Unii însă se închinau şi Dumnezeului celui adevărat şi idolilor, adică juncilor de aur. Deci, între alţi prooroci, Dumnezeu a trimis la ei şi pe acest rob al Său, pe Sfântul prooroc Amos, cu înfricoşate îngroziri. Acest prooroc al lui Dumnezeu era simplu şi neiscusit la vorba, dar nu şi la înţelegere; pentru că acelaşi Duh Sfânt, care lucra în toţi proorocii, lucra şi într-însul şi grăia prin gura lui. Vremea şi începutul proorocirii lui a fost pe vremea împăratului Iudeei, Ozia, cel din Ierusalim, şi în vremea împăratului Ieroboam al lui Israel, cel din Samaria - nu acel împărat, care rupându-se de la Scriptura Iudeei, a făcut juncile de aur, ci alt Ieroboam, mai în urmă cu

anii, care, de asemenea ca şi cel dintâi Ieroboam, a fost închinător de idoli şi slujitor al juncilor de aur.

Deci, proorocul Amos a început a prooroci în vremea acelor împăraţi, cu doi ani mai înainte de cutremurul cel înfricoşat ce era să fie în Palestina. Cutremurul cel mare, după adeverirea scriitorilor celor vechi, a fost astfel: Ozia, împăratul Iudeei, care s-a numit şi Azarie, mândrindu-se, a îndrăznit a tămâia cu cădelniţa în Sfânta Sfintelor, după rânduiala preoţească. Preoţii oprindu-l, îl îngrozeau cu moarte şi îndată, chiar în ceasul acela, s-a cutremurat pământul cu cutremur mare în Ierusalim şi în toată Palestina şi au căzut nu numai ziduri multe, ci şi unii munţi s-au pornit din locurile lor. Templul s-a despicat din vârf şi din acea deschizătură a venit raza soarelui în faţa împăratului şi s-a umplut fruntea lui de lepră, care s-a întins pe tot corpul. Astfel, Domnul n-a suferit întinaciunea făcută altarului Sau şi necinstea adusă preoţilor Lui.

Sfântul Amos a proorocit, îngrozindu-i cu cele mai înfricoşate pedepse ale lui Dumnezeu, ce erau să vină nu numai asupra lui Israel, ci şi asupra părţilor celor dimprejur. Asupra Siriei, a Filisteniei, asupra Tirului şi a Idumeii, asupra amonitenilor şi asupra moabitenilor, precum se scrie pe larg în cartea lui. Dar a proorocit mai ales asupra israelitenilor, ca după cunoaşterea lui Dumnezeu, se depărtaseră de la El; pentru că Dumnezeu nu se mânie şi nu se răzbuna atât de păcatele paginilor, care nu-L ştiu pe El, pe cât de păcatele poporului care L-a cunoscut pe El şi s-a îndulcit de facerile Lui de bine. Căci ce fel de faceri de bine n-a făcut Dumnezeu neamului celui nemulţumitor al lui Israel? L-a eliberat din robia Egiptului, l-a trecut prin mare ca pe uscat, l-a hrănit cu mâna în pustie, i-a izvorât apă din piatră şi l-a dus în pământul făgăduinţei, unde curge lapte şi miere. Însă ei, făcând prăznuiri idolilor de aur turnaţi în chip de junci, strigau cu dănţuire: "Iată zeii tăi, Israele".

Nişte praznice ca acestea urâte de Dumnezeu, se săvârşeau mai ales în cetatea Betel, la un munte înalt, unde era o juncă de aur. Deci, acolo mai ales mergând Sfântul Amos, strigă poporului cu glas mare rugându-l, îndemnându-l şi înfricoşându-l cu pedepsele cele cumplite, care din mânia lui Dumnezeu vin asupra lor, să înceteze de la o prăznuire ca aceea; dar foarte puţini îl ascultau. Atunci era în Betel un slujitor al acelei junci, cu numele Amasia. Acel slujitor, văzând pe proorocul lui Dumnezeu hulind pe idolul lor - junca cea de aur -, ca scuipa jertfele lor şi depărtează poporul de la spurcata lor prăznuire, spunându-le încă şi îngrozirile şi pedepsele cele viitoare asupra celor ce nu se pocăiau, îl pira pe Amos lui Ieroboam, împăratul poporului lui Israel, zicând: "Amos face întărâtări contra ta în mijlocul casei lui Israel. Pământul nu poate să sufere toate cuvintele lui; pentru

că tulbura şi ridică poporul contra ta şi încă prooroceşte rău de tine, zicând: "Ieroboam de sabie se va sfârşi, iar poporul lui Israel va fi robit şi dus din pământul sau".

Astfel pira slujitorul Amasie pe proorocul Amos, vrând să pornească pe împărat spre mânie contra lui; dar împăratul nimic nu lua în seama la cuvintele aceluia, nici nu voia să facă rău proorocului lui Dumnezeu, pe care îl cinstea; deşi el era închinător de idoli. Văzând slujitorul că nu poate să pornească pe împărat contra proorocului lui Dumnezeu, a început a-l goni pe el, muncindu-l; pentru că de multe ori, prinzindu-l, îl bătea cumplit şi-l gonea din Betel, îngrozindu-l să nu vină la praznicul lor, nici să întoarcă pe popor de la jertfele şi de la ospăţurile lor. Însă sfântul prooroc nu lua în seama îngrozirile şi bătăile ce-i veneau de la dânsul, ci mai mult îi spunea şi proorocea cuvintele cele învăţătoare şi îndemnatoare către popor. Dar pentru această era prins de acel slujitor şi muncit cu bătăi.

Altă dată vicleanul acela a zis cu rugăminte către Amos: "Proorocule, du-te de aici şi mergi în patria ta, în pământul Iudeei. Acolo să vieţuieşti şi să prooroceşti, iar în Betel să nu te mai în-torci, deoarece este sfinţire a împăratului şi casa împărăţiei lui. Proorocul Amos a răspuns, zicând: "Eu n-am fost prooroc nici nu sunt fiu de prooroc, ci am fost pastor al dobitoacelor; fiind sărac, mă hrăneam cu poame din pustie până m-a luat Domnul de la oi şi mi-a zis: Mergi şi prooroceşte la poporul meu Israel. Iar tu îmi zici să nu proorocesc în Israel, nici să supăr casa lui Iacov? Pentru aceasta, Domnul zice despre tine: Când vor veni asirienii în pământul lui Israel şi-l vor robi, atunci vor pustii cetăţile lui şi le vor strica; iar cetatea aceasta o vor lua. Atunci vor răpi pe femeia ta, ostaşii asirienilor cei fără de ruşine şi înaintea ochilor tăi, cu desfrânare o vor batjocori. Deoarece şi tu ai făcut pe Israel să rătăcească înaintea ochilor lui Dumnezeu cei atotvăzători şi ai învăţat popoarele acestea să facă lucruri necurate, în întinata capişte a juncei celei de aur, iar fiii şi fiicele tale de sabie vor cădea. Tu în pământ necurat te vei sfârşi, iar poporul lui Israel se va duce în robie din pământul sau".

Nişte cuvinte prooroceşti ca acestea pornindu-l pe acel slujitor spre mânie, l-a bătut pe Sfântul Amos fără cruţare; iar la sfârşit, un fiu al lui, anume Ozia, fiind plin de mânie şi iuţime, l-a lovit pe el foarte tare peste sprâncene, lovindu-l de moarte. Însă n-a murit îndată, ci a fost dus la pământul sau din patria sa, în cetatea Tecui, mai mult mort, unde după câteva zile din rănile cele dureroase şi-a dat sufletul său şi a fost îngropat cu părinţii săi. Iar ce fel au fost proorociile lui, să se citească cartea proorociei lui. Noi însă, pe Dumnezeul Cel ce l-a înţelepţit pe el, Îl slăvim, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Nota - Să se ştie că altul a fost Amos, tatăl lui Isaia, şi altul proorocul acesta. Amos, tatăl lui Isaia, a fost din seminţia împăraţilor Iudeei, care s-a născut şi a petrecut în Ierusalim. Însă acest prooroc a fost de neam de jos şi nu din Ierusalim, ci din cetatea Tecui, locuinţa pastorilor. Pentru că acolo păşunile erau bune, şi mulţi ierusalimeni bogaţi îşi ţineau dobitoacele lor. Amos, tatăl lui Isaia, nu era din numărul proorocilor şi nici nu s-a trimis undeva de Dumnezeu. El a murit de moarte ca toţi oamenii, iar nu de moarte mucenicească.

Sfântul Amos, pentru darul lui cel proorocesc, a fost numărat cu proorocii, a fost trimis în Israel şi a murit muceniceste, măcar ca alţii scriu altfel despre aceasta; însă nu este fără de greşeală istoria lor.

Vieţile Sfinţilor - Sfântul prooroc Amos